

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum: 21 oktober 2025
Zaaknummer: 00001157437
Onderwerp: Collegebericht - septembercirculaire 2025

Aanleiding

Op 16 september 2025 is de septembercirculaire gemeentefonds 2025 verschenen. In de septembercirculaire 2025 worden de financiële ontwikkelingen na het verschijnen van de meicirculaire 2025 verwerkt. In dit collegebericht geven wij een toelichting op de relevante onderdelen van de septembercirculaire 2025 voor de gemeente Dijk en Waard.

Kernboodschap

Op 13 november wordt de Programmabegroting 2026 in uw raad behandeld. De septembercirculaire 2025 heeft een nadelig financieel effect op het meerjarenperspectief in de Programmabegroting 2026.

Toelichting

In onderstaande tabel worden de mutaties vanuit de septembercirculaire 2025 weergegeven ten opzichte van de stand na verwerking van de meicirculaire 2025.

	<i>bedragen x € 1.000</i>				
	2025	2026	2027	2028	2029
Raming algemene uitkering - meicirculaire 2025	191.445	193.253	193.328	188.324	190.139
<i>mutaties septembercirculaire 2025:</i>					
- bijstelling accres	-	-408	-542	-725	-793
- ontwikkeling uitkeringsbasis	1.925	-	-122	-106	-198
- taakmutaties	3.647	213	157	148	146
- mutaties decentralisatie-uitkeringen	177	2.163	-366	-368	-377
- mutaties integratie-uitkeringen	181	195	208	2	2
Raming algemene uitkering - septembercirculaire 2025	197.375	195.416	192.663	187.275	188.919

Hierna worden de genoemde mutaties op hoofdlijnen nader toegelicht.

Algemene mutaties

De omvang van het gemeentefonds is ten opzichte van de meicirculaire 2025 naar beneden bijgesteld. De toe- en afname van het gemeentefonds wordt accres genoemd. De bijstelling is het gevolg van een aanpassing van de raming van het bruto binnenlands product. Deze bijstelling heeft een nadelig effect op het meerjarenperspectief zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

De hogere uitkering in 2025 van € 1.925.000 is het gevolg van het uitbetalen van het voorschot van de onderbesteding van het BTW compensatiefonds (BCF). In de Programmabegroting 2026 wordt vanaf 2026 rekening gehouden met een structurele onderbesteding van het BCF.

Taakmutaties

Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de VNG heeft het kabinet

besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 (n.a.v. rapport Commissie van Ark) in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. Voor Dijk en Waard gaat het om een hogere uitkering van € 3.211.000 in 2025. Dit bedrag wordt gestort in de reserve Sociaal Domein om verder uitvoering te kunnen geven aan de ingezette ontwikkelmaatregelen, conform collegevoorstel Lokale aanpak hervorming jeugd 1045762.

Op 29 oktober zijn er vervroegde Tweede Kamerverkiezingen. Voor de organisatie daarvan ontvangt de gemeente Dijk en Waard € 300.000. Hiervan wordt in 2025 een bedrag van € 100.000 toegevoegd aan het structureel budget voor verkiezingen van € 352.000. In de Najaarsrapportage 2025 wordt aan uw raad voorgesteld om het restant van € 200.000 over te hevelen naar 2026 voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart volgend jaar.

De overige taakmutaties in de septembercirculaire 2025 zijn gering van omvang en behoeven geen nadere toelichting.

Decentralisatie-uitkeringen

In het collegebericht naar aanleiding van het verschijnen van de meicirculaire 2025 is gemeld dat de gemeente Dijk en Waard voor de periode 2026-2034 middelen (€ 453.000) ontvangt om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Nu blijkt dat deze middelen uitsluitend aan de grootste gemeente in een samenwerkingsverband wordt uitbetaald. In dit geval gaat het om de verbonden partij Zaffier waarin de gemeente Alkmaar de grootste gemeente is. Het eerder toegekende bedrag wordt nu gecorrigeerd (-/- € 453.000) en daarmee vervalt de doorbetaling door Dijk en Waard aan Zaffier (budgetneutraal).

De decentralisatie-uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat -en energiebeleid (CDOKE) vervangt de specifieke uitkering CDOKE. In 2026 wordt een totaalbedrag van ruim € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Het aandeel van Dijk en Waard hierin bedraagt € 2.526.000.

Integratie-uitkeringen

De bekostiging van de Wet Participatie verloopt via de integratie-uitkering Participatie. Ten opzichte van de meicirculaire 2025 is deze hoger, voornamelijk door het beschikbaar stellen van € 110 miljoen om de werking van loonkostensubsidie bij beschut werk te verbeteren. Volgens afspraken worden deze middelen beschikbaar gesteld aan de gemeenschappelijke regeling Zaffier.

Financiën

Het meerjarenperspectief in de concept-Programmabegroting 2026 is net als voorgaande jaren gebaseerd op de raming van de algemene uitkering gemeentefonds na het verschijnen van de meicirculaire 2025. De nadelige financiële effecten van de septembercirculaire 2025 op het meerjarenperspectief zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	<i>bedragen x € 1.000</i>			
	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo volgens concept-Programmabegroting 2026	-4.086	490	-3.291	3.819
Financieel effect septembercirculaire 2025	-408	-664	-831	-991
Begrotingssaldo na septembercirculaire 2025	-4.494	-174	-4.122	2.828

Vervolg

Net als voorgaande circulaire worden de financiële effecten van de septembercirculaire 2025 opgenomen in de Najaarsrapportage 2025 voor het uitkeringsjaar 2025 en die van 2026 en verder in de Voorjaarsrapportage 2026.

Bijlagen

1. Gemeentefonds Septembercirculaire 2025